

Program na rzecz jednolitego rynku (SMP)

SMP-2023-TOURSME

Przejście na bardziej zrównoważony i odporny ekosystem –
wzmocnienie pozycji małych i średnich przedsiębiorstw z
branży turystycznej

Wynik 3.2 Przewodniki dla trenerów dotyczące sposobu prowadzenia szkoleń MŚP

www.inspires-tourism.eu

Co-funded by
the European Union

Projekt ten otrzymał dofinansowanie z programu „Jednolity rynek” Unii Europejskiej na podstawie umowy o dotację nr

Nazwa projektu:

Inicjatywy na rzecz zrównoważonych innowacyjnych praktyk, odporności i wzmocnienia pozycji małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze turystycznym

Skrót: INSPIRES

Umowa o dotację: 101181590

Czas trwania projektu: 36 miesięcy

Data rozpoczęcia: 1 listopada 2024 r.

Data zakończenia: 31 października 2027 r.

Partner wiodący/koordynator:

ERLEBNIS BREMERHAVEN GMBH (EBG) (Niemcy)

Partnerzy:

TOERISME PROVINCE ANTWERPEN (BE)

IZBA HANDLU I PRZEMYSŁU VRATSA SDRUZHENIE (BG)

CAMARA OFICIAL DE COMERCIO INDUSTRIA SERVICIOS Y NAVEGACION DE SEVILLA (ES)

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE (PL)

LAPIN AMMATTIKORKEAKOULU OY (FI)

EUROPEJSKA SIECI TURYSTYKI KULTURALNEJ (BE)

Kontakt:

Franziska Stenzel, Helmut Berends, Claudia Harms

E-mail: INSPIRES@erlebnis-bremerhaven.de

Strona internetowa: www.inspires-tourism.eu

Arkusz kontroli dokumentów

Pakiet roboczy	WP3 Program szkolenia trenerów
Wynik	D3.2 Przewodniki dla trenerów dotyczące szkolenia MŚP
Poziom upowszechniania	Publiczny
Typ rezultatu	Raport
Główny autor	Uniwersytet Nauk Stosowanych w Laponii
Termin	M15: styczeń 2026 r.
Data złożenia	16 marca 2026 r.

Historia zmian dokumentu

Wersja	Data	Redaktor/Recenzent	Uwaga
V1.0	30.01.2025	Jenny Kilpeläinen (LUAS)	Wersja do wewnętrznej recenzji
V2.0	10.02.2026	Mirva Tapaninen (LUAS)	Wersja do weryfikacji przez partnera wiodącego
V3.0	11.02.2026	Helmut Berends (EBG (LP))	Ostateczna weryfikacja i dostosowanie układu graficznego
V4.0	03.03.2026	Mirva Tapaninen (LUAS)	Zaktualizowana wersja
V5.0	07.03.2026	Helmut Berends (EBG (LP))	Ostateczna weryfikacja i dostosowanie układu graficznego
V6.0	16.03.2026	Jenny Kilpeläinen (LUAS)	Wersja poprawiona na podstawie uwag EISMEA

Wykaz skrótów

Choroba wywołana przez koronawirusa 2019	COVID-19
Komisja Europejska	EC
Europejska Rada ds. Innowacji oraz Agencja Wykonawcza ds. MŚP	EISMEA
Umowa o dotację	GA
Umowa o partnerstwie	PA
Opis działania	DoA
Koordynator projektu	COO
Organizacja pozarządowa	NGO
Czynniki polityczne, ekonomiczne, społeczne, technologiczne, prawne i środowiskowe	PESTLE
Grupa sterująca	SG
MŚP i średnie przedsiębiorstwa	SME
Program szkolenia trenerów	TTP
Zespół partnera wiodącego	LPT
Pakiet roboczy	WP

Zastrzeżenie

Projekt finansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami i opiniami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub EISMEA. Ani Unia Europejska, ani organ przyznający dotację nie ponoszą za nie odpowiedzialności. Partnerzy projektu INSPIRES nie ponoszą odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji zawartych w niniejszym dokumencie.

Partnerzy projektu

Treść

Program szkoleniowy INSPIRES dla trenerów	1
Przewodniki dla trenerów dotyczące pięciu modułów szkoleniowych	3
Moduł 1: Zarządzanie ryzykiem i odporność	3
Moduł 2: Turystyka o obiegu zamkniętym	4
Moduł 3: Turystyka regeneracyjna	5
Moduł 4: Różnorodność i integracja	6
Moduł 5: Nowe technologie i inteligentna turystyka	8
Metody szkoleniowe	10
Prognozowanie	10
Studia przypadków	10
Myślenie systemowe	11
Współtworzenie	11
Testowanie	12
Wnioski	13
Referencje	14

Program szkoleniowy INSPIRES

Ścieżka transformacji turystyki¹ to strategiczne ramy na poziomie UE opracowane w ramach szeroko zakrojonego procesu współtworzenia, w którym uczestniczyły setki podmiotów związanych z turystyką – przedsiębiorstwa, organy publiczne, destynacje, organizacje pozarządowe, naukowcy i państwa członkowskie. Określają one działania, reformy, inwestycje i formy współpracy niezbędne do modernizacji ekosystemu turystycznego w następstwie pandemii COVID-19 oraz w zgodzie z ekologicznymi i cyfrowymi ambicjami UE. Ścieżka transformacji nie ma być uniwersalnym planem działania. Jest to wspólne ramy UE, które każdy kraj i region dostosowuje do własnych realiów turystycznych. Chociaż ramy te wyznaczają kierunek, praktyczna realizacja odbywa się na poziomie lokalnym poprzez skoordynowane działania rządów, destynacji i przedsiębiorstw.

Treść programu szkoleniowego INSPIRES Train and Trainer² (TTP) została zaprojektowana w taki sposób, aby informacje i przykłady można było dostosować do różnych kontekstów na poziomie UE i regionalnym. Materiał jest edytowalny, a trenerzy mogą później wdrożyć najlepsze praktyki i przykłady przypadków specyficzne dla danego regionu. Program TTP został zaprojektowany tak, aby był zgodny z tymi ramami strategicznymi na poziomie UE. Ścieżka podkreśla, że MŚP potrzebują lokalnych multiplikatorów, a ekosystemy szkoleniowe muszą być dostosowane do celów w zakresie ekologii, cyfryzacji i odporności. Program TTP został zaprojektowany i współtworzony tak, aby był zgodny z tymi ramami strategicznymi na poziomie UE.

TTP został dostosowany do trzech głównych filarów ścieżki: transformacji ekologicznej, transformacji cyfrowej i odporności. Metodologia odzwierciedla zasady ścieżki, na przykład poprzez wykorzystanie studiów przypadków specyficznych dla danego kraju, kładzenie nacisku na wzajemne uczenie się i budowanie społeczności oraz dostarczanie teoretycznych podstaw wiedzy, przy jednoczesnym priorytetowym traktowaniu praktycznych narzędzi dla MŚP.³

TTP wspiera branżę turystyczną w szkoleniu i podnoszeniu kwalifikacji różnych interesariuszy, takich jak przedstawiciele DMO, edukatorzy, kierownicy projektów, urzędnicy i decydenci w zakresie zrównoważonego rozwoju, odporności i cyfryzacji. Dzięki temu programowi szkoleniowemu multiplikatorzy mogą następnie przekazywać wiedzę małym i średnim przedsiębiorstwom w swoim kraju i regionie w ramach przyjaznych dla MŚP, które zmniejszają obciążenia administracyjne i zachęcają do innowacji.

Praktyczna realizacja została zaprojektowana tak, aby była jak najbardziej przejrzysta i łatwa w użyciu. Program składa się z pięciu modułów szkoleniowych:

- 1) Zarządzanie ryzykiem i odporność,

¹ [Komisja Europejska, 2022](#)

² [Program szkolenia trenerów INSPIRES, 2025](#)

³ [Ścieżka transformacji turystyki, 2022](#)

- 2) Turystyka o obiegu zamkniętym,
- 3) Turystyka regeneracyjna,
- 4) Integracja i różnorodność oraz
- 5) Nowe technologie i inteligentna turystyka.

Wszystkie moduły są zgodne z ramami Transition Tourism Pathway. W latach 2025–2026 Uniwersytet Nauk Stosowanych w Laponii zorganizował pięć sesji szkoleniowych online dla multiplikatorów. W sumie wzięło w nich udział 46 multiplikatorów. Multiplikatorzy ci będą teraz przekazywać wiedzę na poziomie lokalnym, organizując zarówno stacjonarne, jak i internetowe sesje szkoleniowe na kluczowe tematy.

Niniejszy przewodnik przedstawia pięć tematów i metod szkoleniowych, które pomogą trenerom:

1. przyswoić nowe informacje zawarte w każdym module oraz
2. przekazywanie wiedzy małym i średnim przedsiębiorstwom w swoim regionie przy użyciu wybranych metod szkoleniowych.

Przewodniki dla trenerów dotyczące pięciu modułów szkoleniowych

Moduł 1: Zarządzanie ryzykiem i odporność

Zarządzanie ryzykiem odnosi się do procesu identyfikacji, oceny, ustalania priorytetów i ograniczania ryzyka w celu zminimalizowania prawdopodobieństwa wystąpienia i skutków zdarzeń niekorzystnych, przy jednoczesnym maksymalnym wykorzystaniu możliwości osiągnięcia celów organizacyjnych. Obejmuje to systematyczne podejście do zrozumienia ryzyka i zarządzania nim na wszystkich poziomach organizacji, od podejmowania decyzji strategicznych po codzienne działania.

Bezpieczeństwo jest kluczowym elementem jakości i konkurencyjności w przedsiębiorstwach turystycznych. Współpraca, wymiana informacji i wspólne interesy rozwojowe umacniają funkcjonowanie sieci i tworzą wartość dodaną dla wszystkich stron.

W przedsiębiorstwach turystycznych zarządzanie ryzykiem powinno być zintegrowane z zarządzaniem strategicznym na wszystkich poziomach – w tym z celami, ładem korporacyjnym, przywództwem i zaangażowaniem, strategią, celami i operacjami. Chociaż istnieje wiele narzędzi do zarządzania ryzykiem, każdy kraj i region ma swoje unikalne środowisko operacyjne i sieci interesariuszy. Dlatego ważne jest, aby wybrać podejście, które najlepiej pasuje do działalności, wielkości i lokalizacji przedsiębiorstwa.

Poznaj podstawy zarządzania ryzykiem i odporności w turystyce.

[Moduł 1 „Zarządzanie ryzykiem i odporność w turystyce”](#) podkreśla rolę ekosystemu turystycznego w wzmacnianiu zdolności MŚP do radzenia sobie z wstrząsami, takimi jak pandemia, zmiany klimatyczne, niedobory siły roboczej, zakłócenia geopolityczne i słabości cyfrowe. Moduł bezpośrednio wspiera ten proces, dając MŚP narzędzia do przewidywania takich zakłóceń i reagowania na nie.

Kluczowe pojęcia:

Zarządzanie ryzykiem, prognozowanie, odporność, bezpieczeństwo w turystyce, kryzys, zarządzanie kryzysowe

Efekty uczenia się

	Uczestnik
1	Rozumie pojęcie zarządzania ryzykiem i odporności w turystyce
2	Analizuje zasady i procesy zarządzania ryzykiem z perspektywy MŚP
3	Rozumie zarządzanie ryzykiem jako podejście holistyczne zarówno na poziomie strategicznym, jak i operacyjnym
4	Stosuje proces i narzędzia zarządzania ryzykiem w branży turystycznej

Wprowadzenie

Moduł ten składa się z dwóch następujących sesji:

1. Holistyczne podejście do zarządzania ryzykiem. Sesja ta poświęcona jest analizie koncepcji zarządzania ryzykiem i odporności oraz sposobom ich zastosowania w kontekście turystycznym z perspektywy MŚP.
2. Proces i narzędzia zarządzania ryzykiem. Sesja ta pogłębia zrozumienie etapów procesu zarządzania ryzykiem oraz narzędzi dostępnych dla MŚP.

Treść

Moduł ten obejmuje następujące treści:

1. Dwa zestawy slajdów wykładowych, po jednym na sesję
2. Przykłady i najlepsze praktyki
3. Lista filmów i materiałów do czytania online
4. Zajęcia

Moduł 2: Turystyka o obiegu zamkniętym

Działalność branży turystycznej opiera się na wykorzystaniu dużych ilości materiałów. Branża ta zużywa dużo energii i wody oraz wytwarza odpady. Te negatywne skutki uświadaczają potrzebę przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym w turystyce.

Ogólnie rzecz biorąc, gospodarka o obiegu zamkniętym to model ekonomiczny, którego celem jest dogłębna transformacja sposobu wykorzystania zasobów; zasoby są ponownie wykorzystywane i pozostają w obiegu produkcji i użytkowania. Dlatego też obieg zamknięty jest ważnym narzędziem dla przedsiębiorstw turystycznych w dążeniu do zrównoważonego rozwoju. Przynosi on pozytywne skutki dla środowiska poprzez zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów w ich działalności.

[Moduł 2 Turystyka o obiegu zamkniętym](#) integruje zasady gospodarki o obiegu zamkniętym w ramach szerszej transformacji ekologicznej. Obieg zamknięty pojawia się wielokrotnie w celach strategicznych, środkach operacyjnych, działaniach wspierających MŚP, priorytetach w zakresie badań i innowacji oraz narzędziach monitorowania środowiska. W przypadku MŚP obieg zamknięty jest często wdrażany poprzez systemy zarządzania środowiskowego oraz zrównoważone zamówienia publiczne.

Kluczowe pojęcia

turystyka o obiegu zamkniętym, wykorzystanie zasobów, efektywność wykorzystania zasobów, zasady turystyki o obiegu zamkniętym, model biznesowy o obiegu zamkniętym, praktyki o obiegu zamkniętym, transformacja o obiegu zamkniętym

Efekty uczenia się

	Uczestnik
1	Rozumie koncepcję gospodarki o obiegu zamkniętym i jej główne cechy w turystyce
2	Analizuje cechy modeli biznesowych i praktyk opartych na obiegu zamkniętym w turystyce
3	Rozumie, w jaki sposób firma turystyczna może rozpocząć swoją transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Wprowadzenie

Moduł ten składa się z dwóch następujących sesji:

1. Wprowadzenie do gospodarki o obiegu zamkniętym w turystyce. Sesja ta poświęcona jest omówieniu koncepcji gospodarki o obiegu zamkniętym oraz jej głównych cech w turystyce z perspektywy przedsiębiorstwa turystycznego.
2. Modele biznesowe i praktyki oparte na obiegu zamkniętym. Sesja ta pozwala lepiej zrozumieć modele biznesowe i praktyki oparte na obiegu zamkniętym, a także dowiedzieć się, jak rozpocząć proces transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym.

Treść

Moduł ten obejmuje następujące treści:

1. Dwa zestawy slajdów wykładowych, po jednym na każdą sesję
2. Studium przypadku dotyczące wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym w przedsiębiorstwie turystycznym
3. Lista filmów i materiałów do czytania online
4. Zajęcia

Moduł 3: Turystyka regeneracyjna

Turystyka regeneracyjna jest podkreślana jako nowa fala zrównoważonego rozwoju w branży turystycznej. Obecne podejścia do zrównoważonego rozwoju są niewystarczające, aby sprostać rosnącym wyzwaniom ekologicznym i społecznym, co wymaga od firm turystycznych przyjęcia zupełnie nowego sposobu myślenia i prowadzenia działalności.

Dlatego turystyka regeneracyjna nie jest rodzajem turystyki, a raczej przyjęciem innego sposobu myślenia o relacjach między gospodarką, naturą i społeczeństwem. Chodzi o wykorzystanie potencjału miejsc turystycznych do rozkwitu poprzez zwiększenie zdolności regeneracyjnej naturalnych i ludzkich systemów życia, w których firma funkcjonuje.

[Moduł 3 „Turystyka regeneracyjna”](#) podkreśla, że turystyka powinna aktywnie wzmocniać ekosystemy, nie tylko minimalizując szkody, ale także poprawiając dobrostan lokalnej

społeczności i wzmacniając lokalną gospodarkę, a także unikalny charakter i zasoby kulturowe danego miejsca. Systemy o obiegu zamkniętym stanowią podstawę regeneracji. Działania w ramach ścieżki umożliwiają destynacjom przejście na regeneracyjne modele operacyjne.

Kluczowe pojęcia

rozwój regeneracyjny; turystyka regeneracyjna; produkty i usługi turystyki regeneracyjnej; rozwój produktów turystyki regeneracyjnej

Efekty uczenia się

	Uczestnik
1	Rozumie pojęcie rozwoju regeneracyjnego i turystyki regeneracyjnej
2	Analizuje zasady rozwoju regeneracyjnego w turystyce z perspektywy MŚP
3	Rozumie podejście regeneracyjne w tworzeniu produktów turystycznych
4	Stosuje zasady rozwoju regeneracyjnego w produktach i usługach turystycznych oraz w procesie ich tworzenia

Wprowadzenie

Moduł ten składa się z dwóch następujących sesji:

1. Wprowadzenie do turystyki regeneracyjnej. Sesja ta poświęcona jest koncepcji rozwoju regeneracyjnego oraz jej zastosowaniu w kontekście turystycznym z perspektywy małych i średnich przedsiębiorstw.
2. Oferta turystyki regeneracyjnej. Sesja ta pogłębia zrozumienie różnych rodzajów produktów i usług turystyki regeneracyjnej oraz ich rozwoju

Treść

Moduł ten obejmuje następujące treści:

1. Dwa zestawy slajdów wykładowych, po jednym na sesję, dotyczące kluczowych punktów wraz z przykładami najlepszych praktyk
2. Studium przypadku dotyczące zastosowania turystyki regeneracyjnej w małych i średnich przedsiębiorstwach turystycznych
3. Lista filmów i materiałów do czytania online
4. Zajęcia

Moduł 4: Różnorodność i integracja

Turystyka sprzyjająca włączeniu społecznemu oznacza tworzenie doświadczeń turystycznych, które są dostępne i przyjazne dla wszystkich, niezależnie od wieku, sprawności, pochodzenia kulturowego czy sytuacji finansowej. Eliminuje ona bariery w dostępie do turystyki — fizyczne,

informacyjne i społeczne — tak, aby wszyscy mogli cieszyć się doświadczeniami w komfortowych i bezpiecznych warunkach.

Turystyka dostępna oznacza projektowanie i zapewnianie wrażeń z podróży, z których mogą korzystać i które mogą cieszyć się osoby o różnych możliwościach, w tym osoby z niepełnosprawnością fizyczną, sensoryczną lub poznawczą. W tym miejscu przyglądamy się dostępności z czterech różnych perspektyw: mobilności, słuchu, wzroku i dostępności neurologicznej. Turystyka dostępna koncentruje się na usuwaniu barier w transporcie, zakwaterowaniu, atrakcjach i informacjach, tak aby każdy mógł podróżować samodzielnie, bezpiecznie i z godnością.

Dostępność jest kwestią praw człowieka. Firmy turystyczne i destynacje powinny rozwijać turystykę integracyjną i dostępną. Zapewnia to równe szanse i odzwierciedla odpowiedzialność społeczną. Otwiera to rosnący rynek podróży o zróżnicowanych potrzebach oraz wzmacnia reputację poprzez wykazanie zaangażowania w sprawiedliwość i zrównoważony rozwój. Integracja jest nie tylko etyczna, ale także ekonomicznie opłacalna, ponieważ przyciąga więcej odwiedzających i jest zgodna z globalnymi celami odpowiedzialnej turystyki.

[Moduł 4 „Różnorodność i integracja”](#) zawiera obszerne i jasne sekcje poświęcone zarówno różnorodności, jak i integracji. Program *Pathway* uznaje potrzebę świadczenia usług turystycznych, które są otwarte na różnych klientów. Dostępność jest traktowana zarówno jako kwestia praw, jak i przewaga konkurencyjna dla destynacji.

Kluczowe pojęcia

Turystyka integracyjna, turystyka dostępna, równość, różnorodność

Efekty uczenia się

	Uczestnik
1	Rozumie koncepcję turystyki integracyjnej i dostępnej
2	Analizuje zasady i procesy turystyki integracyjnej z perspektywy MŚP
3	Rozumie grupy docelowe turystyki integracyjnej i turystyki bez barier
4	Stosuje podejścia i narzędzia turystyki dostępnej w działalności turystycznej

Wprowadzenie

Moduł ten składa się z dwóch następujących sesji:

1. Turystyka integracyjna
2. Dostępność w usługach turystycznych

Treść

Moduł ten obejmuje następujące treści:

1. Dwa zestawy slajdów wykładowych, po jednym na sesję, dotyczące kluczowych zagadnień wraz z przykładami najlepszych praktyk
2. Przykłady i najlepsze praktyki
3. Lista filmów i materiałów do czytania online
4. Zajęcia

Moduł 5: Nowe technologie i inteligentna turystyka

Nowe technologie w turystyce to zaawansowane innowacje cyfrowe, takie jak sztuczna inteligencja (AI), uczenie maszynowe, duże modele językowe, big data, platformy oraz technologie immersyjne, takie jak metawersum. Technologie te przekształcają turystykę z prostych transakcji internetowych w inteligentne, interaktywne i oparte na doświadczeniach systemy. Sztuczna inteligencja umożliwia usługodawcom turystycznym rozpoznawanie, analizowanie, uczenie się i podejmowanie działań, wspierając marketing, sprzedaż, mobilność oraz spersonalizowane planowanie podróży. Multimodalna sztuczna inteligencja może funkcjonować jako stały cyfrowy towarzysz podróży, który rozumie tekst, obrazy i wideo, podczas gdy ultrarealistyczne cyfrowe postacie i awatary umożliwiają immersyjne symulacje i wirtualne spotkania. Razem te rozwiązania wspierają „niekończącą się turystykę”, w której doświadczenia z podróży wykraczają poza pojedynczą wycieczkę i stają się częścią codziennego cyfrowego życia.

Inteligentna turystyka wykorzystuje te nowe technologie w celu ulepszenia całego ekosystemu turystycznego na wszystkich etapach podróży – przed, w trakcie i po podróży. Stanowi ona ewolucję tradycyjnej e-turystyki w kierunku doświadczeń opartych na smartfonach, danych i sztucznej inteligencji, współtworzonych przez podróżnych, destynacje i technologię. Inteligentna turystyka koncentruje się nie tylko na wydajności i personalizacji, ale także na szerszych celach społecznych. Zgodnie z ramami europejskimi i ONZ inteligentna turystyka priorytetowo traktuje dostępność, zrównoważony rozwój, cyfryzację oraz dziedzictwo kulturowe i kreatywność. Inteligentna destynacja strategicznie wykorzystuje technologię i innowacje, aby turystyka była inkluzywna, odpowiedzialna środowiskowo i korzystna zarówno dla odwiedzających, jak i mieszkańców, jednocześnie wspierając lokalną kulturę, przemysł kreatywny i długoterminowy rozwój regionalny.

[Moduł 5 „Nowe technologie i inteligentna turystyka”](#) odnosi się do podwójnej transformacji ekologicznej i cyfrowej, uznając je za niezbędne do budowy bardziej konkurencyjnego, odpornego i zrównoważonego europejskiego ekosystemu turystycznego.

Kluczowe pojęcia:

Cyfrowa transformacja turystyki, ramy e-turystyki, inteligentna turystyka i inteligentna turystyka 2.0 (Metaverse), powiązania między ludźmi a podmiotami niebędącymi ludźmi w turystyce,

empatyczne doświadczenia turystyczne w świecie fizycznym i cyfrowym, nowe technologie sztucznej inteligencji, inteligentna turystyka, inteligentne destynacje

Efekty uczenia się

	Uczestnik
1	Określa podstawy transformacji cyfrowej: e-turystyka, inteligentna turystyka i inteligentna turystyka 2.0 (turystyka w metawersie)
2	Rozumie podejścia do turystyki cyfrowej oparte na powiązaniach międzyludzkich i pozaludzkich
3	Zyskuje wgląd w nowe technologie i ich wpływ na strategię oraz działalność organizacji
4	Rozumie koncepcje inteligentnej turystyki i inteligentnych destynacji
5	Analizuje zasady i procesy inteligentnej turystyki z perspektywy MŚP
6	Rozumie inteligentną turystykę jako holistyczne podejście zarówno na poziomie strategicznym, jak i operacyjnym

Wprowadzenie

Moduł ten składa się z jednej sesji o następującej treści:

1. Nowe technologie
2. Inteligentna turystyka i inteligentne destynacje

Treść

Moduł ten obejmuje następujące treści:

1. Dwa zestawy slajdów wykładowych, po jednym na sesję
2. Przykłady i najlepsze praktyki
3. Lista filmów i materiałów do czytania online
4. Zajęcia

Metody szkoleniowe

Wszystkie moduły szkoleniowe w ramach programu INSPIRES Train the Trainer wykorzystywały różne metody szkoleniowe. Metody i podejścia zostały przedstawione w niniejszym rozdziale. Multiplikatorzy mogą następnie wykorzystać te metody i narzędzia podczas budowania potencjału MŚP w swoich regionach. Pięć metod to: prognozowanie, studia przypadków, myślenie systemowe, współtworzenie i testowanie. W niniejszym rozdziale przedstawiamy te metody i wyjaśniamy korzyści zarówno dla trenerów, jak i dla MŚP.

Prognozowanie

Prognozowanie oznacza przewidywanie możliwych scenariuszy przyszłości z określonej perspektywy. Wspiera ono proces podejmowania decyzji zarówno na poziomie organizacyjnym, jak i indywidualnym. Proces prognozowania składa się z różnych etapów – ustalenia perspektywy czasowej, gromadzenia danych, analizy danych, wykorzystania wyników oraz działań następczych – mających na celu systematyczne przewidywanie alternatywnych scenariuszy przyszłości. Prognozowanie to współtworzenie.

Podejście i narzędzia prognozowania pomagają firmom planować procesy decyzyjne i operacyjne tak, aby mogły zrealizować pożądaną wizję przyszłości. Prognozowanie pomaga firmom przygotować się na niepewność i skuteczniej wykorzystywać przyszłe możliwości. Może również poprawić zdolność firmy do szybkiego reagowania na zmieniające się okoliczności i sytuacje konkurencyjne. Z tych powodów jest to przydatne podejście podczas szkoleń z zakresu zarządzania ryzykiem i odporności w małych i średnich przedsiębiorstwach.

W przypadku małych przedsiębiorstw proces prognozowania może być uproszczony, ponieważ często nie dysponują one zasobami ani nie mają konieczności organizowania działań prognostycznych w taki sam sposób, jak więksi operatorzy. Nawet małe przedsiębiorstwo może wykorzystać podstawowe elementy procesu prognozowania, takie jak poszukiwanie niezbędnych informacji, rozważanie ich znaczenia w planowaniu pracy oraz skupianie się na wyobrażaniu sobie i kształtowaniu przyszłości. Narzędzia prognozowania przyszłości, które można wykorzystać, to na przykład koło przyszłości, scenariusze, analiza PESTLE, analiza megatrendów, trendy i słabe sygnały.

Studia przypadków

Studium przypadku to prawdziwy lub realistyczny przykład sytuacji biznesowej, który pomaga uczestnikom zbadać, w jaki sposób podchodzono do określonych wyzwań i jakie rozwiązania zastosowano. Dostarcza ono konkretnego kontekstu zamiast abstrakcyjnej teorii. Pozwala to uczestnikom zobaczyć, jak koncepcje pojawiają się w codziennej pracy.

Wykorzystanie studiów przypadków podczas warsztatów dla MŚP pomaga uczestnikom aktywnie się zaangażować, porównać doświadczenia i zidentyfikować praktyczne pomysły, które mogą

dostosować do własnej działalności. Metoda ta zachęca również do dyskusji, refleksji i rozwiązywania problemów, dzięki czemu doświadczenie edukacyjne staje się bardziej adekwatne i zapada w pamięć.

Dla małej firmy turystycznej zrozumienie studiów przypadków stanowi źródło inspiracji, pokazuje, co sprawdza się w podobnych kontekstach oraz podkreśla, w jaki sposób inni z powodzeniem wdrożyli praktyki biznesowe. Studia przypadków pozwalają firmom na porównanie się z innymi, dostrzeżenie możliwości poprawy oraz zmniejszenie ryzyka poprzez czerpanie wniosków z doświadczeń innych.

Myślenie systemowe

Myślenie systemowe to podejście pozwalające zrozumieć, w jaki sposób różne elementy danej sytuacji, organizacji lub środowiska są ze sobą powiązane. Zamiast rozpatrywać problemy lub zadania w oderwaniu od kontekstu, myślenie systemowe pomaga uczestnikom spojrzeć na szerszy obraz sytuacji: w jaki sposób przyczyny i skutki oddziałują na ludzi, procesy, przyrodę i społeczność.

Podczas warsztatów dla MŚP wykorzystanie myślenia systemowego pomaga uczestnikom odkryć ukryte powiązania między przedsiębiorstwami turystycznymi, lokalnymi społecznościami, przyrodą i odwiedzającymi, ułatwiając identyfikację przyczyn źródłowych zamiast jedynie leczenia objawów. Wspiera ono również wspólne rozwiązywanie problemów, ponieważ każde MŚP wnosi swój element do systemu, a połączenie ich wszystkich buduje wspólne zrozumienie i pobudza nowe spostrzeżenia.

W przypadku małej firmy turystycznej myślenie systemowe usprawnia proces podejmowania decyzji, pokazując, w jaki sposób wybory dotyczące cen, marketingu, partnerstw lub działań na rzecz środowiska wpływają na szerszy ekosystem, od którego są one zależne. Wzmacnia ono odporność, uwypuklając słabe punkty. Co najważniejsze, pomaga małym firmom zrozumieć, w jaki sposób ich działania przyczyniają się do dobrobytu społeczności i środowiska – kluczowych zasad turystyki regeneracyjnej.

Współtworzenie

Współtworzenie to metoda oparta na współpracy, w ramach której uczestnicy wspólnie generują pomysły, opracowują rozwiązania lub tworzą coś nowego. Zamiast tego, by trener lub organizacja zaprojektowali wszystko z góry, proces ten aktywnie angażuje uczniów, interesariuszy lub użytkowników w kształtowanie wyniku. Jest powszechnie stosowany w środowiskach edukacyjnych, projektowaniu usług, projektach innowacyjnych i rozwoju zespołów. Metody współtworzenia można łatwo dostosować zarówno do środowisk edukacyjnych na miejscu, jak i online, wykorzystując na przykład kanwę współtworzenia, prototypowanie lub szablony do wspólnego pisania.

Metody współtworzenia często zwiększają zaangażowanie uczestników, ponieważ ludzie są bardziej zmotywowani, gdy mogą aktywnie przyczyniać się do kształtowania pomysłów lub rozwiązań, a nie tylko biernie przyjmować informacje. Prowadzi to również do uzyskania wyników lepszej jakości, ponieważ połączenie różnorodnych doświadczeń i punktów widzenia zazwyczaj skutkuje bogatszymi spostrzeżeniami. Kolejną kluczową korzyścią jest większe zaangażowanie: kiedy uczestnicy sami pomagają coś stworzyć, czują się współodpowiedzialni za wynik i są znacznie bardziej skłonni do jego wspierania i wykorzystywania w praktyce. Współtworzenie buduje również wspólne zrozumienie w grupie, ponieważ ścisła współpraca pomaga zharmonizować oczekiwania i ogranicza nieporozumienia. Wreszcie, wzmacnia ono pozycję uczestników poprzez docenianie ich wiedzy specjalistycznej i budowanie pewności siebie, a jednocześnie wzmacnia zaufanie i poczucie wspólnoty w grupie dzięki pracy zespołowej.

W małych i średnich przedsiębiorstwach z branży turystycznej współtworzenie ma wiele zalet. Pomaga ono generować nowe pomysły i szybko je testować z pracownikami, klientami lub partnerami. Angażując klientów lub użytkowników końcowych bezpośrednio w proces tworzenia, firmy zyskują głębszy wgląd w rzeczywiste potrzeby, motywacje i bolączki. Gdy pracownicy uczestniczą w opracowywaniu nowych procesów, rozwiązań lub usług, czują się docenieni i włączeni w rozwój strategiczny. Współtworzenie wzmacnia zaufanie i lojalność, ponieważ klienci czują się wysłuchani i zaangażowani.

Testowanie

Testowanie to ustrukturyzowany sposób wypróbowania nowej technologii, aplikacji lub systemu w kontrolowanym środowisku, aby sprawdzić, jak dobrze działa, zanim zostanie w pełni wdrożone. Pomaga to wcześniej zidentyfikować problemy, zrozumieć, jak rozwiązanie pasuje do rzeczywistych sytuacji w pracy oraz zebrać opinie od użytkowników. Podczas sesji szkoleniowych uczestnicy mogą testować na przykład narzędzia AI, aplikacje mobilne, narzędzia do monitorowania zrównoważonego rozwoju i zasobów oraz narzędzia do automatyzacji marketingu.

Wykorzystanie testowania podczas warsztatów dla MŚP pomaga uczestnikom uczyć się poprzez praktykę, a nie tylko poprzez słuchanie. Mogą oni eksperymentować z prawdziwymi technologiami, obserwować, jak zachowują się one w ich własnym kontekście oraz omawiać spostrzeżenia z innymi uczestnikami. To praktyczne doświadczenie sprawia, że wiedza lepiej się utrzuła i buduje pewność siebie przy podejmowaniu decyzji technologicznych. Praktyczne eksperymenty mogą pomóc MŚP w dokonywaniu mądrzejszych wyborów cyfrowych.

Dla małej firmy turystycznej zrozumienie testowania przynosi korzyść w postaci zmniejszenia ryzyka związanego z wdrażaniem nowych narzędzi cyfrowych, takich jak systemy rezerwacji, aplikacje dla klientów lub usługi oparte na sztucznej inteligencji. Dzięki testowaniu przed inwestycją firma może uniknąć kosztownych błędów, poprawić wydajność i wybrać rozwiązania, które naprawdę wspierają doświadczenia klientów.

Wnioski

Program szkoleniowy INSPIRES Train the Trainer został opracowany w celu wzmocnienia potencjału europejskiego ekosystemu turystycznego poprzez wyposażenie multiplikatorów w wiedzę, narzędzia i podejścia pedagogiczne niezbędne do wspierania MŚP w ich transformacji ekologicznej, cyfrowej i w zakresie odporności. Pięć modułów szkoleniowych – *Zarządzanie ryzykiem i odporność*, *Turystyka o obiegu zamkniętym*, *Turystyka regeneracyjna*, *Różnorodność i integracja* oraz *Nowe technologie i inteligentna turystyka* – odzwierciedla kluczowe priorytety unijnej ścieżki transformacji dla turystyki i bezpośrednio odpowiada na zmieniające się potrzeby przedsiębiorstw turystycznych w różnych regionach.

Każdy moduł stanowi połączenie podstaw teoretycznych, praktycznych przykładów i ćwiczeń praktycznych, dzięki czemu trenerzy mogą dostosować materiały do różnych lokalnych kontekstów. Program podkreśla znaczenie długoterminowego zrównoważonego rozwoju, strategicznej prognozy, inkluzywności i transformacji cyfrowej jako kluczowych elementów sukcesu i przyszłościowych MŚP z branży turystycznej. Dzięki prawdziwym studiom przypadków, ćwiczeniom opartym na współtworzeniu, narzędziom myślenia systemowego i działaniom testowym trenerzy otrzymują wsparcie w tworzeniu środowisk edukacyjnych, które są interaktywne, adekwatne i oparte na codziennej rzeczywistości małych przedsiębiorstw.

Wprowadzone podejścia metodologiczne – prognozowanie, studia przypadków, myślenie systemowe, współtworzenie i testowanie – tworzą wszechstronny zestaw narzędzi, który trenerzy mogą wykorzystać, aby wzmocnić pozycję MŚP w zakresie przewidywania zmian, wprowadzania innowacji i współpracy w ramach lokalnych ekosystemów. Metody te pomagają MŚP przełożyć abstrakcyjne koncepcje na konkretne działania, wzmocnić ich odporność na zakłócenia, zwiększyć efektywność wykorzystania zasobów oraz opracować produkty i usługi turystyczne, które regenerują lokalne środowisko i społeczności. Przewodnik dla trenerów jest praktycznym narzędziem dla multiplikatorów służącym do przekazywania wiedzy na poziom lokalny.

Ostatecznie program szkoleniowy INSPIRES Train the Trainer ma na celu zbudowanie sieci multiplikatorów, która przyspieszy przejście w kierunku bardziej zrównoważonego, integracyjnego i zaawansowanego technologicznie sektora turystycznego w Europie. Poprzez wspieranie wspólnego uczenia się, praktycznych eksperymentów i współpracy międzyregionalnej program przyczynia się do wzmocnienia ekosystemu turystycznego – takiego, który jest lepiej przygotowany do radzenia sobie z niepewnością, przyjmowania innowacji i przewodzenia transformacji w kierunku kwitnącej przyszłości.

Referencje

Komisja Europejska. 2022. Ścieżka transformacji turystyki: strategia UE na rzecz przyspieszenia transformacji ekologicznej i cyfrowej. Źródło: 19.11.2025, dostępne pod adresem <https://transition-pathways.europa.eu/tourism/ttp-reports/tourism-transition-pathway-eu-strategy-boost-green-and-digital-transformation>

Program szkoleniowy INSPIRES Train the Trainer. 2025. Projekt „Inicjatywy na rzecz zrównoważonych innowacyjnych praktyk, odporności i wzmocnienia pozycji małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze turystycznym”. Uniwersytet Nauk Stosowanych w Laponii. Cytowane 19.11.2025, dostępne na stronie <https://blogi.eoppimispalvelut.fi/inspires/home/>